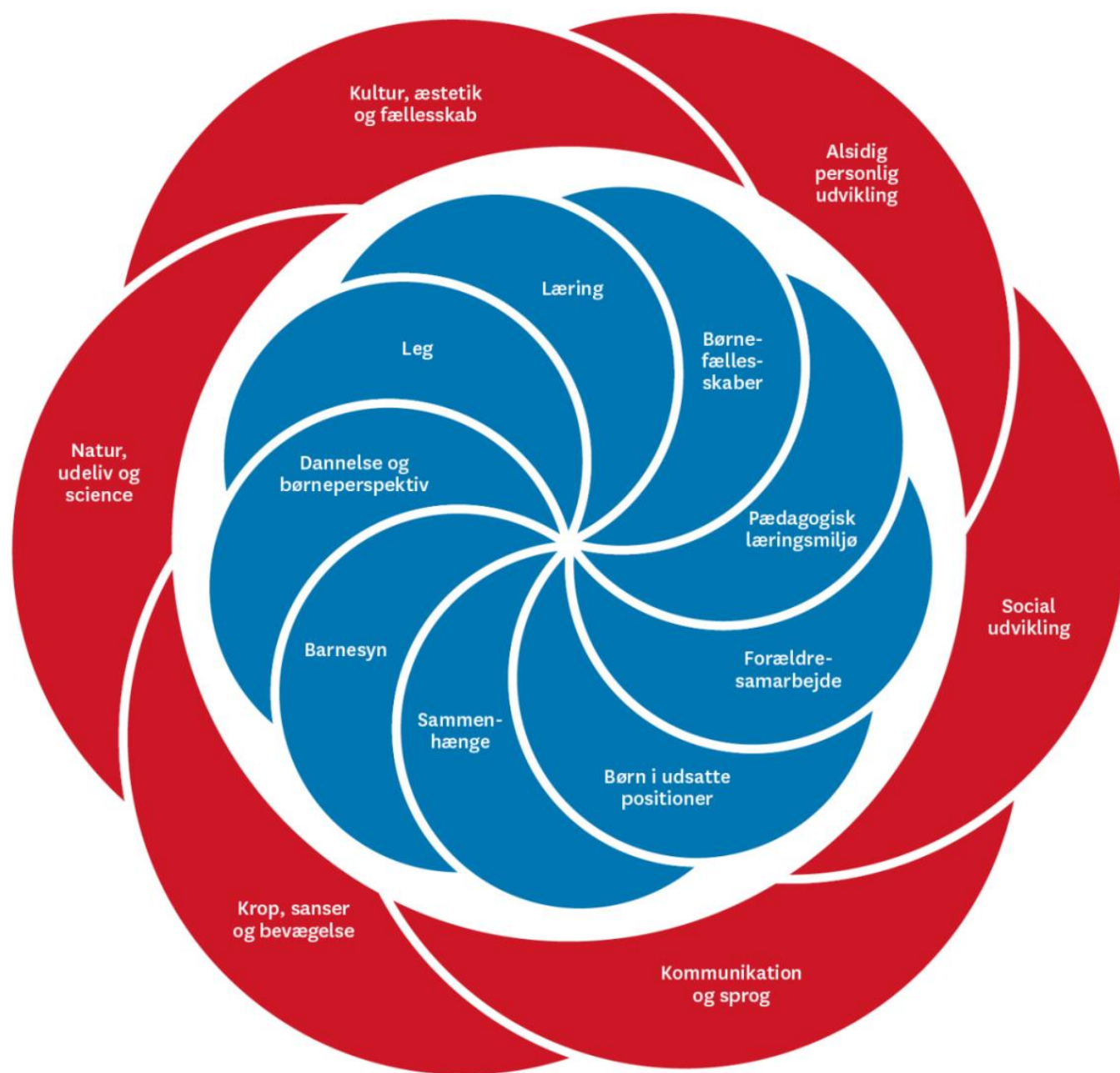

Pædagogisk Læreplan

for daginstitutionen Degnebakken

Børnehaven

Indhold

Indledning.....	3
Vejledning til udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	4
Praktiske oplysninger.....	5
Det pædagogiske grundlag	8
Barnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	9
Pædagogisk læringsmiljø.....	10
Samarbejde med forældre om børns læring	11
Børn i udsatte positioner	12
Sammenhæng til børnehaveklassen (kun gældende for kommende skolestartere)	13
De seks læreplanstemaer og 12 læringsmål.....	15
Alsidig personlig udvikling	16
Social udvikling	19
Kommunikation og sprog.....	22
Krop, sanser og bevægelse.....	24
Natur, udeliv og science	27
Kultur, æstetik og fællesskab.....	30
Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan	32
Inddragelse af lokalsamfundet (udarbejdes områdevis)	32
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø (udarbejdes af den enkelte daginstitution)	33
Værktøjskasse	34

Figur 1 Læreplansblomsten *Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold.* (Børne- og socialministeriet, 2018)

Egedal Kommunes skabelon for den pædagogiske læreplan er udarbejdet på baggrund af:

- *Bekendtgørelse af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge, LBK nr. 176 af 25/02/2019*

- *Bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer, BEK nr 968 af 28/06/2018*
- *Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold (Børne- og socialministeriet, 2018)*
- *Skabelon til pædagogisk læreplan (Børne- og socialministeriet og Danmark Evalueringsinstitut, 2019)*

Indledning

Alle dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv, efter dagtilbudslovens § 7.

Den pædagogiske læreplan udgør rammen for det pædagogiske arbejde, og den er et redskab til at skabe en fælles retning for det pædagogiske arbejde og samtidig sikre, at der arbejdes bevidst med pædagogik hele dagen i alle dagtilbud. Den pædagogiske læreplan er dynamisk og bruges til udvikling af pædagogisk praksis.

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag, læreplanstemaerne og læringsmål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Det pædagogiske grundlag består af ni elementer:

- *Barnesyn*
- *Dannelse og børneperspektiv*
- *Leg*
- *Læring*

- *Børnefællesskaber*
- *Pædagogisk læringsmiljø*
- *Forældresamarbejde*
- *Børn i udsatte positioner*
- *Sammenhæng til børnehaveklassen*

Nogle elementer, eksempelvis barnesyn, skal altid være til stede, mens andre elementer, som eksempelvis sammenhæng til børnehaveklassen, kan være mere til stede i nogle sammenhæng end andre.

Der er seks læreplanstemaer:

1. Alsidig personlig udvikling
2. Social udvikling
3. Kommunikation og sprog
4. Krop sanser og bevægelse
5. Natur udeliv og science
6. Kultur, æstetik og fællesskab

Læreplanstemaerne afspejler den brede læringsforståelse, som er i dagtilbuddene.

Der er fastsat to læringsmål for hvert læreplanstema. Disse udtrykker sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring, samtidig med at der sættes en fælles retning for det pædagogiske arbejde.

Den pædagogiske læreplan indeholder

pædagogiske refleksioner og retningsgivende eksempler på, hvordan dagtilbuddene arbejder med at fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Vejledning til udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Organiseringen af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Planlægning af det pædagogiske arbejde tager afsæt i dagtilbudslovens § 8-10. Alle daginstitutioner og dagplejen skal udarbejde en skriftlig pædagogisk læreplan for hele børnegruppen i alderen 0-2 år og for børnegruppen i alderen fra 3 år og frem til skolestart. Hvis børnene er organiseret i andre aldersgrupper, udarbejdes den pædagogiske læreplan på baggrund af denne organisering. Den pædagogiske læreplan skal evalueres mindst hvert andet år.

Udfyldelse af læreplansskabelonen

Denne pædagogiske læreplan er delt i to.

I første del beskrives det *pædagogiske grundlag*. Her beskrives med korte pædagogiske refleksioner, hvordan det enkelte dagtilbudsområde arbejder med det pædagogiske grundlag, og hvordan de enkelte elementer omsættes i området. Denne del af

den pædagogiske læreplan udarbejdes i området.

Den anden del af den pædagogiske læreplan fokuserer på *de seks læreplanstemaer og de 12 læringsmål*, og den tager afsæt i det pædagogiske grundlag. Det skal fremgå, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring, inden for og på tværs af de seks pædagogiske læreplanstemaer, og det skal fremgå, hvordan det understøtter læringsmålene. Til dette kan der eksempelvis anvendes praksisfortællinger som pædagogisk redskab. Anden del af den pædagogiske læreplan udarbejdes i den enkelte daginstitution.

Herudover beskrives til sidst i den pædagogiske læreplan, hvordan der arbejdes med inddragelse af lokalsamfundet og børnemiljøet.

Nationale krav til den pædagogiske læreplan

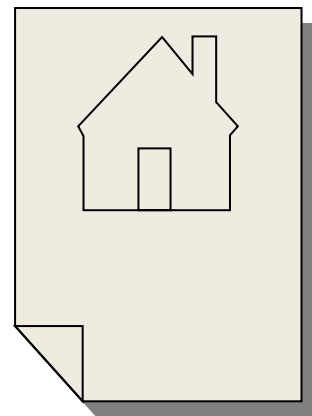
Det gælder for både det pædagogiske grundlag og læreplanstemaerne samt de 12

læringsmål, at indholdet er nationalt fastsat og beskrevet i *Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold* (Børne- og Socialministeriet 2018) og i

Bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold og i seks læreplanstemaer (2018).

Du kan finde relevante links i værktøjskassen på side 20.

Praktiske oplysninger

Kort beskrivelse af området og den enkelte daginstitution

- *Området*
- *Hvor ligger institutionen? (adresse)*
- *Hvor mange børn?*
- *Hvor mange medarbejdere?*
- *Frokostordning?*
- *Åbningstider?*
- *Hvilken børnegruppe læreplanen gælder for.*

Område Stenløse er et ud af 4 områder i Egedal kommune. Område Stenløse består af 10 børnehuse og specialtilbuddet Hyldeblomsten, dagplejen og 6 ressourcepædagoger.

Område Stenløse:

- Boelholm
- Degnebakken
- Havrevænget
- Blåmejsen
- Mælkevejen
- Kildeholm
- Stengården
- Vandfaldet
- Eventyrhuset
- Bækkegården
- Dagplejen

- Hyldeblomsten
- Ressourceteamet

Denne læreplan er for børnehaven.

Børnehuset Degnebakken er en del af Område Stenløse, Område Stenløse består af 11 institutioner og dagplejen, der har et tæt samarbejde på tværs af hinanden.

Vi ligger tæt på stationen og midt i naturen. Vi ligger lige ved siden af Lærkeskolen, hvor de fleste af vores børn starter i skole.

Børnehuset er en integreret 0-6 års institution med plads til ca. 70 børn. Med 18 voksne i alle aldre, køn og etnicitet. Vi har åbnet Mandag til Torsdag fra kl 6.30 til 17. og Fredag fra kl 7.00 til 16.30.

Børnene

Vores pædagogiske grundholdning bygger på en inkluderende tilgang, ressource tænkning og et anerkendende og individuelt syn på barnet.

I Degnebakken er der et solidt pædagogisk grundfundament, hvori der tænkes både innovativt og hvis situationen kræver det ud af boksen.

Der er fokus på det enkelte barns kompetencer, og på dets relation til de andre børn og til de voksne

Det er vigtigt for os at alle børn har det godt i Degnebakken, at de føler sig som en del af fællesskabet, og at de kan indgå i og danne venskaber

I børnehaven er der 3 grupper og i vuggestuen er der 2 grupper. Alle grupper har faste voksne og en fast stue. Børnehaven er opdelt i årgange, og i vuggestuen er de mindste på en stue for sig, og de ældste børn ligesådan

Vi er et åbent hus, hvor børnene frit kan færdes. I hele huset er der indrettet legezoner af høj pædagogisk kvalitet, der understøtter det pædagogiske arbejde.

Der er fokus på læring hele dagen, men der vægtes faste aktiviteter i de respektive grupper om formiddagen.

I Degnebakken vægtes respekt, omsorg, nærvær, stabilitet, humor og spontanitet højt.

I Degnebakken er der frokost ordning, hvor vores køkkendame Kisser anretter og tilbereder mad som kommer for lavet fra Fru Hansens kælder.

I vuggestuen og i børnehave spiser børnene et formiddagsmåltid mellem 8.30 og 9.00

Og et eftermiddagsmåltid ca k 14. Til disse to måltider har børnene madpakker med hjemmefra.

Vi har et årligt samarbejde med musik skolen, hvor der kommer en musik / sang uddannet og laver musikalske aktiviteter og lege med børnene. Denne munder ud i en koncert hvor børnene viser deres forældre alt det de har lært undervejs i forløbet.

Du finder os på følgende adresse:

Degnebakken 2

3660 Stenløse.

Tlf.nr Vuggestue: 72599445.

Tlf.nr Børnehave: 72599447.

Tlf.nr Daglig leder Tina Jensen: 72599444.

Det pædagogiske grundlag

Det pædagogiske grundlag består af ni forskellige elementer, som danner grundlaget for, hvordan der arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle vores dagtilbud.

Først beskrives elementerne børnesyn, dannelse og børneperspektiv leg, læring og børnefællesskaber, dernæst beskrives det pædagogiske læringsmiljø og til sidst beskrives arbejdet med forældresamarbejde, børn i udsatte positioner og sammenhængen til børnehaveklassen.

Det pædagogiske grundlag beskrives områdevis.

Barnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Barnesyn

Vi arbejder på at skabe en tryk og udviklende hverdag for børnene, hvor vi tager udgangspunkt i barnets nærmeste udviklingszone samt lærer det at være en naturlig del af fællesskabet. I vores pædagogiske praksis tilstræber vi at have:

- **En anerkendende tilgang** til barnet. Vi er nærværende og møder barnet, hvor det er.
- **Et resourcesyn**, hvor vi har fokus på barnets styrkesider og bruger dem i udviklingen af barnets svagere sider samt at være **inkluderende**, hvor vi forebygger, at barnet kommer i en udsat position
- **Et læringssyn**, hvor vi arbejder med den styrkede læreplan, hvor fokus er på trivsel, udvikling, læring og dannelse.

I område Stenløse arbejder vi ud fra følgende kerneopgave:

Vi skal gennem samskabende relationer skabe de bedst mulige rammer for et godt og udviklende børneliv.

Dannelse og Børneperspektivet

Dannelse, ligestilling og demokrati skal medtænkes i den daglige pædagogiske praksis, så børnene oplever at medvirke i og have indflydelse på udformning af dagligdagen og aktiviteterne uanset baggrund, køn, alder og kultur. Det dannende indhold skal være meningsfuldt, udfordre barnet og være afsæt for børnenes måder at begribe og handle på i en digitaliseret og global verden. Vi skal invitere barnet til at være aktivt deltagende, så barnet selv er med til at skabe sin læring og konkrete deltagelse i demokratiske sammenhænge, som det pædagogiske personale er ansvarligt for at skabe.

Leg, Læring og Børnefællesskaber

Igennem voksenstruktur arbejdes der med at skabe lege og læringsmiljøer udsprunget af barnets perspektiv.

Læringen ses forankret, når barnet kan anvende de strategier, redskaber og det pædagogiske personales intenderede læring i de børneinitierede lege. Det er i disse lege, at børnene bearbejder ny læring. Fx når et barn inviterer nye børn med i en allerede igangværende leg, hvor de tillærte redskaber anvendes.

Det er det pædagogiske personales opgave at tilgodese allerede eksisterende fællesskaber og sætte rammer for andre fællesskaber igennem leg og læring.

Pædagogisk læringsmiljø

Med udgangspunkt i følgende situationer tages afsæt i alle de pædagogiske grundlags øvrige elementer:

- leg
- planlagte vokseninitierede aktiviteter
- spontane aktiviteter
- børneinitierede aktiviteter
- daglige rutiner

Fælles for alle læringsmiljøer er der fokus på det pædagogiske personales rolle gennem hele dagen. Der skal sættes tydelige og genkendelige rammer for de daglige rutiner, hvilket afspejles i organisering af voksenordenen, der tilgodeser det enkelte barns samt børnegruppens behov for guidning og støtte.

Vi anvender ICDP (International Child Development programme) som redskab til at være tydelige og ansvarstagede i vores relation med børnene. Det er altid det pædagogiske personales ansvar, at relationen er betydningsfuld for det enkelte barn, så barnet dermed har de bedst mulige forudsætninger for at modtage læring samt være en del af fællesskabet. Vi anvender ICDP, når vi understøtter relationen imellem børnene samt barn-voksen relationen.

Det pædagogiske personale skal indrette og vedligeholde fysiske læringsmiljøer, der fremmer og motiverer børneinitierede lege og aktiviteter samt være opmærksom på egen rolle i at sikre børns deltagelsesmuligheder.

Det er en forudsætning, at:

- Der er en professionel afstemning af dagens gøremål
- Faglige og didaktiske overvejelser igennem hele dagen
- ICDP anvendes som metode til at justere sig ift. barnets initiativ
- Der er en tydelig voksenorden, der skaber mulighed for nærvær, som understøtter barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse
- Der er en faglig dialog om, hvordan de 6 læreplanstemaer bringes i spil i de forskellige læringsmiljøer igennem hele dagen.

Samarbejde med forældre om børns læring

Igennem samskabende relationer styrkes det tværprofessionelle samarbejde med forældre omkring børnene. Relationen bygger på et tillidsfuldt og konstruktivt samarbejde om det enkelte barns og børnegruppens trivsel, udvikling, læring og dannelse. Som pædagogisk personale justerer vi os i forhold til den enkelte familie, så vi herved sikrer, at det enkelte barn får de bedst mulige rammer for udvikling.

Samarbejdet med forældrene om det enkelte barn:

Samarbejdet med forældrene starter, når forældrene kontakter institutionen allerede før barnets start. Det pædagogiske personale har ansvar for, at forældrene føler sig velkomne og trygge. Dette sker ved at sikre en god kommunikation fra start. Der kan evt. tilbydes en overleverings- og/eller opstartssamtale for herigennem at sikre den bedst mulige start i dagtilbuddet.

Igennem den daglige kontakt med forældrene opbygger vi den nødvendige tillid. To gange årligt udarbejdes trivselsvurderinger på barnet, hvor forældre bliver inddraget, hvis vurderingen giver anledning hertil.

Der udarbejdes sprogvurderinger i 3-års alderen samt inden skolestart. Forældre inddrages i både gennemførelse samt resultat. Eksterne samarbejdspartnere kontaktes i samarbejde med forældre, såfremt sprogvurderingen giver anledning til det.

Det pædagogiske personale bruger Family/AULA til at lægge inspiration og materiale op om vores pædagogiske praksis og eventuelle temaer. Herved inddrages forældrene, så de får mulighed for at bidrage til understøttelse af barnets trivsel og læring.

Samarbejdet med forældrene om børnegruppen:

Et positivt forældresamarbejde har en afgørende betydning for trivslen i børnegruppen. Det skaber vi rammerne om ved løbende at inddrage dem i børnegruppens trivsel og udvikling på forældremøder, i forældreråd samt i sociale arrangementer.

Det er vigtigt at tænke forældreinddragelse ind i vores pædagogiske læringsmiljø. Vi skal være nysgerrige på deres viden, perspektiver og evt. erhverv eller fritidsinteresser, som kan bidrage til et varieret læringsmiljø. Fx brandmand, operasanger, sygeplejerske, lastbilchauffør eller lystfisker.

Børn i udsatte positioner

Alle børns muligheder for deltagelse i fællesskabet sikres ved at det pædagogiske personale omkring børnene er bevidste om og justerer sig i forhold til hvilke børn, der er til stede samt hvilke forudsætninger, det enkelte barn har for deltagelse.

Igennem kontinuerlig refleksion og evaluering i forhold til den aktuelle børnegruppe, justeres den pædagogiske praksis for herigennem at sikre at denne er tilpasset børnegruppen.

Det pædagogiske personale er opmærksomme på dynamikken i gruppen og det enkelte barns ressourcer. Vi anvender ICDP, der er en relations- og ressourcerorienteret pædagogik, som giver os et fælles pædagogisk sprog. I ICDP er det altid det pædagogiske personale, der har ansvaret for den gode relation.

Vi samarbejder løbende med psykolog og logopæd, som kan give os sparring på pædagogiske udfordringer.

Det pædagogiske personale møder forberedt, og har planlagt dagen, så den tager højde for og involverer børn i udsatte positioner. Herved fremmes udviklingsmulighederne for barnet og børnegruppen.

Det enkelte dagtilbud arbejder med rutinepædagogik, der skaber en tydelig og genkendelig struktur til gavn for både det enkelte barn og børnegruppen.

I Egedal kommune arbejder vi med tidlig forebyggende indsats. Det pædagogiske personale indgår i et tværprofessionelt samarbejde med bl.a. psykolog, logopæd, sagsbehandler og sundhedsplejersken. Inddragende netværksmøder anvendes til at understøtte samarbejdet med barnets forældre og øvrige netværk.

I område Stenløse har vi 5 ressourcepædagoger, som i samarbejde med forældre og dagtilbud i en periode kan understøtte børn med særlige behov. Ressourceforløb visiteres tre gange årligt.

Sammenhæng til børnehaveklassen (kun gældende for kommende skolestartere)

I område Stenløse arbejder vi året forinden skolestart med storebørns gruppen, så den gode sammenhæng og overgang sikres mellem dagtilbud og skole.

Det pædagogiske personale arbejder hen imod at gøre barnet skoleparat. Vi arbejder målrettet med at forberede barnet på at kunne indgå i et børnefællesskab ved at have særlig fokus på den sociale, den alsidige personlige samt den sproglige udvikling, da det giver robuste børn, der har de bedste forudsætninger for at kunne indgå i læringsmiljøet i skoleregion.

I planlægningen af projekter og aktiviteter anvender vi indsamlet data fra fx sprogvurderinger og trivselsskemaer.

Det pædagogiske grundlag og de øvrige læreplanstemaer i den styrkede læreplan understøtter arbejdet med storebørns gruppen.

I efteråret deltager repræsentanter fra det pædagogiske personale i fælles informationsmøde i Distriktsskole Stenløse for at understøtte den gode overgang mellem dagtilbud og SFO/skole.

I løbet af efteråret udarbejder det pædagogiske personale overleveringsskemaer på det enkelte barn for at sikre videndeling. Efterfølgende bliver alle forældre tilbudt en samtale i dagtilbuddet med henblik på at understøtte barnets videre udvikling frem mod skolestart. Hvis det skønnes nødvendigt tilbydes også en overleveringssamtale med deltagelse af repræsentanter fra SFO og skole.

Vi har flere faste traditioner og aktiviteter i løbet af børnenes sidste år i dagtilbuddet:

- børnenes dag, hvor storebørnsgrupperne fra alle institutioner mødes
- besøg på SFO'ernes legepladser
- besøg i SFO, når børnene er skoleplaceret

I Område Stenløse har vi indgået et samarbejde med Distriktsskole Stenløse, hvor vi når det er muligt udlåner personale til MiniSFO for at sikre den gode overgang mellem børnehave og SFO/skole.

Vores erfaring er, at børnene profiterer af at have en kendt voksen med i den første tid. Når personalet vender tilbage til dagtilbuddet er det ofte med ny viden, som kvalificerer vores videre arbejde med børnenes udvikling, læring og dannelse.

Vi arbejder kontinuerligt med yderligere udvikling af samarbejdet mellem Distriktsskole Stenløse og områdets dagtilbud ved zonemøder i ledergruppen på tværs af dagtilbud og skole. Pædagogerne inviteres ad hoc ind i udviklingsarbejdet.

De seks læreplanstemaer og 12 læringsmål

Det skal fremgå, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring, inden for og på tværs af de seks pædagogiske læreplanstemaer:

1. Alsidig personlig udvikling
2. Social udvikling
3. Kommunikation og sprog
4. Krop, sanser og bevægelse
5. Natur, udeliv og science
6. Kultur, æstetik og fællesskab

Der er fastsat to pædagogiske mål for hvert læreplanstema. Målene udtrykker sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Denne del udarbejdes af den enkelte daginstitution.

Alsidig personlig udvikling

Pædagogiske mål for temaet:

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn, social og kulturel baggrund.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

- Beskriv hvordan temaet alsidig personlig udvikling omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet alsidig personlig udvikling ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for alsidig personlig udvikling.

Brug praksisfortællinger.

I Degnebakken inddrages børnene i de aktiviteter som passer til deres alder og kunnen – så de oplever succes og derigennem får højnet deres tro på egne evner.

Dette har vi fokus på, i alle vores pædagogiske aktiviteter – gennem guidning og opmuntring, positiv tilgang og et individuelt syn på hvert enkelt barn, hjælpes børnene til at kaste sig ud i hverdagen her i Degnebakken.

I børnehaven arbejdes der med barnets selvregulering, hvor barnet øver sig i at udskyde sine behov.

Et eksempel kan være til samling hvor børnene på skift kan fortælle, eller deltage i hvad der nu er planlagt. Her øver de voksne børnene i at vente og lytte, giver udtryk for de har set barnet, men nu er det en andens tur. Der er fokus på børnenes reaktioner, og den voksne sætter ord på børnenes følelser, så barnet ikke føler det som en afvisning men kan lytte opmærksomt, og give plads til vennernes fortællinger.

I degnebakken er alle uddannet i ICDP, som er relations pædagogik.

Vi oplever at børnenes selvværd, selvtillid, handlekraft og livsduelighed højnes, når de voksne omkring dem bruger denne relationelle, anerkendende og justende tilgang. Når de voksne er tydelige og troværdige i deres udtryk, så får børnene en følelse af tryghed og genkendelighed i deres hverdag.

Vi følger barnets spor, og møder ham/hende i zonen for nærmeste udvikling.

Giver plads og sætter ord på barnets følelser og derigennem hjælper barnets til bedre selvforståelse og giver anvisninger der passer til barnets alder og kunnen

Vi siger ikke nej – men fortæller og viser barnets hvad det kan gøre i stedet for.

Vi arbejder med selvhjulpen hed, hvor børnene opmuntres til selv at agere på sin situation, gøre børnene handlekraftige og selvstændige. Dette gøres ved gennem den anerkendene og justerende tilgang at møde børnene der hvor de er og tilpasse kravene til alder, niveau og kunnen.

Vi arbejder med deres individuelle selvfølelse i gruppen, Så de for en følelse af de er en vigtig del af stuen og har stor værdi for fællesskabet

Dybt implementeret i vores pædagogiske grundsyn er netop den individuelle tilgang til barnet, da vi tror på at vi derigennem styrker barnet selvværd og selv tillid – at barnet føler sig set, accepteret og anerkendt for netop det menneske det nu er.

Sammenhængskraft med de andre temaer:

Dette tema understøttes rigtig meget af de andre temaer, da dette tema er den basale forudsætning for at den læring der sker gennem de andre temaer bliver succesfuld.

Social udvikling

Pædagogiske mål for temaet:

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

- Beskriv hvordan temaet social udvikling omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet social udvikling ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for social udvikling.

Brug praksisfortællinger.

I degnebakken er der en vigtig målsætning at alle børn er del af et meningskabende og meningsfyldt fællesskab.

– at børnene bliver inkluderet i dette fællesskab er et vigtigt fokus punkt for det pædagogiske arbejde og de voksne guider, støtter og giver handle muligheder, der hvor vi kan se der er udfordringer.

Vi arbejder relations orienteret, hvor relationerne børnene imellem og barn voksen relationen er de voksnes ansvar. Her er vi meget bevidste om vores rolle som pædagogisk personale og hvordan vi i nuet er til stede i relationen

Går vi foran:

Vi sætter rammen og udstikker kursen for samspil og aktivitet, er tætte på og fuldt til stede.

Går vi ved siden af:

vi er klar til at støtte, guide vejlede og sætte ind med handlemuligheder når relationerne og aktiviteterne bliver svære

Går vi bag ved:

Vi har fokus på børnenes selvstændige lege, følger børnenes spor, og lader dem sætte rammen for samspillet.

Disse 3 roller afløser ofte hurtigt hinanden, sådan at vi kan tilgodese de behov der opstår individuelt og i fællesskabet

Vi arbejder med venskaber og børnenes mulighed for at indgå i gode lege med de andre børn.

Ofte er der venskabstema i børnehaven, her laves der samarbejdsøvelser - både fysiske, forskellige spil og målrettede lege. Der tales om hvad en god ven er (her bruges mobbekufferten) børnene massere hinanden, og laver andre lege hvor berøring er en del af aktiviteten.

I Børnehaven opfordres børnene til at hjælpe hinanden, I garderoben har store og små f.eks. garderobepads ved siden af hinanden. Har et lille barn problemer med påklædningen, spørges der tit om det ældre barn kan hjælpe – det er som regel en kæmpe succes – og begge børn stråler bagefter.

I børnehaven arbejder de voksne med at hjælpe børnene med at lytte og give plads til de andre børn, så de kan lære at vente på tur, og give plads til deres venner

Et eks på dette et frokosten hvor alle børn gerne vil fortælle, her opfordre de voksne barnet til at høre hvad de andre siger, anerkender at det gerne vil deltage, og vender så tilbage for at høre barnets bidrag mens der opfordres til at de andre børn hører barnets fortælling.

I degnebakken arbejder vi med at høre børnenes stemmer, således at vi sammensætter aktiviteter, strukturer og rammer så det er børnenes perspektiv der sætter det dybeste aftryk i hvordan vi tilrettelægger hverdagen.

Et eksempel

Børnehaven er på tur, det regner rigtig meget, så de voksne planlægger at alle skal på biblioteket, undervejs til biblioteket støder børnene på en

kæmpe vandpyt, som de bliver vældig fasineret af, og meget gerne vil blive og lege i.

De voksne beslutter at lytte til børnene, og bibliotekstuen må vente.

Et andet eksempel er til vores årlige cirkusforestilling hvor børnene ikke kun har medindflydelse på hvad de gerne vil optræde som, men sætter også deres personlige præg på, og bliver lyttet til, når de har en ide i forbindelse med deres rolle.

Sammenhængskraft med de andre temaer:

Dette læringsmål ligger godt i tråd med de andre, da børnenes sociale kompetencer kommer i spil hele vejen rundt om de andre læringsmål.

Kommunikation og sprog

Pædagogiske mål for temaet:

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

- Beskriv hvordan temaet kommunikation og sprog omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet kommunikation og sprog ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for kommunikation og sprog.

Brug praksisfortællinger.

I Degnebakken har vi stor fokus på sproget og tilegnelsen af den lydlig opmærksom som værende altid tilstedeværende.

Sproget er en vigtig del af vores arbejde og vi bruger den dialogisk gennem hele dagen

Vi har en stor bevidsthed om vores position som rollemodeller, og hvordan vi kommunikerer med børnene – at vi er lyttende, anerkendende og nærværende i dialogen med børnene.

I børnehaven bliver der sunget, laver rim og remser, læst bøger ved brug af dialogisk læsning, arbejdet med sprogforståelse, og lydlig opmærksomhed.

Der bruges mobbekuffert til at igangsætte en følelsesmæssig dialog med børnene, om hvordan man er en god ven, og hvordan man taler og kommunikere med hinanden.

De 4-årige og fremefter arbejder med lydbyen, hvor der arbejdes med bogstavsløde, og der øves på hvordan lyden ligger i munden

Alle børn sprog screenes når de er 3 år, for at finde ud af om de har brug for ekstra hjælp og støtte til deres sproglige udvikling – hvis dette er tilfældet laves der endnu en sprogscreening når de er 5 år.

Undervejs arbejdes der naturligvis med deres sproglige udvikling evt. med hjælp fra en af kommunens logopæder (talepædagoger)

Vi bruger den følelsesmæssige dialog til at hjælpe børnene med at navigere i samspejlet og relationerne til de andre børn og voksne. Sætter ord på deres følelser og oversætter deres handlinger, guider, støtter og giver enkelte anvisninger så børnene fremadrettet og i nuet får stadegier for den gode kommunikation.

Sammenhængskraft med de øvrige temaer

Der er stor sammenhængskraft i dette læringstema i forhold til de 5 øvrige, da kommunikation og sprog tilegnelse er tilstede og har stor pædagogisk værdi for børnenes læring og trivsel i dem alle

Krop, sanser og bevægelse

Pædagogiske mål for temaet:

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

- Beskriv hvordan temaet krop, sanser og bevægelse omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet krop, sanser og bevægelse ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for krop, sanser og bevægelse.

Brug praksisfortællinger.

I Degnebakken er der fokus på krop, sanser og bevægelse gennem hele dagen.

Børnene bliver dagligt mødt af lærings miljøer der understøtter deres lyst til at bevæge sig. Der er cykler, klatrestativer, gynger og mange andre legeredskaber uden for, som bidrager positivt til børnenes motoriske udvikling. Der er perler, mulighed for at tegne, klippe og mange andre aktiviteter der understøtter børnenes finmotoriske udvikling.

De voksne er her bevidste om at møde børnene i zonen for nærmeste udvikling, sådan at børnene for lyst til i hvert deres individuelle tempo, alder og kunnen at udforske motoriske evner samt prøve sig selv af kropsligt.

Vi har bl.a. hjælpesakse hvor den voksne kan hjælpe barnet med at klippe hvis det er udfordret på det.

Vi har et motorikrum hvor børnene har mulighed for at løbe, hoppe lege og i socialt samspil med de andre børn udforske sine egne motoriske evner.

Alle børnene i børnehaven har en fast dag i motorikrummet, som i folkemunde kaldes for Junglen, Her kan de lege 7 børn af gangen

Vi bruger ofte frokosten til sammen med børnene at opdage nye smage – her taler vi om hvordan maden føles i munden og hvordan den smager. De voksne anerkender og reagere på børnenes reaktion, lytter og sætter ord på de udtryk maden skaber hos børnene.

I børnehaven vægtes en ugentlig turdag, hvor børnene tager ud på tur i nærområdet, her udfordres børnenes motorik på de forskellige muligheder sådanne ture byder på.

Om sommeren får alle børn i børnehaven lov til at have bare tæer – vi vægter denne sanselse stimuli af hvordan jord, småsten, græs, det at træde på en gren føles for deres fødder.

Man skal dog have sko på, når der cykles!

Sammenhængskraft med de andre læringstemaer:

Alle læringstema har betydning af dette, men natur, udeliv og science, socialudvikling og kommunikation og sprog hænger mest sammen med overstående læringstema

Natur, udeliv og science

Pædagogiske mål for temaet:

- 1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundenhed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- 2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

- Beskriv hvordan temaet natur, udeliv og science omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet natur, udeliv og science ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for natur, udeliv og science.

Brug praksisfortællinger.

I Degnebakken inddrager vi natur, naturforståelse og science ved at gå på opdagelse sammen med børnene. Vi bruger legepladsen og ture ud af huset til at undersøge små dyr og planter og blade, Vi inddrager it for sammen med børnene at bliver klogere og følge deres spor og interesser

Vi taler om vejr og vind, årstider og hvad dette indebærer – mærker på effekterne af disse sammen med børnene.

Vi tæller tal og sætter antal på verden omkring os. Undersøger begreber sammen med børnene – Hvad betyder højt oppe, ved siden af, neden under osv.

Der arbejdes med Science, hvor børnene understøttes og gives plads til at undre sig og undersøge de fænomener de møder på deres vej – hvor de for lov at bruge deres fantasi og eksperimentere.

De voksne har her stor fokus på at møde børnene i zonen for nærmeste udvikling, således at de kan opmuntre og støtte børn der synes at naturfænomener kan være grænseoverskridende

I børnehaven arbejdes der med farver, former forskellige smags og følesanser.

Der bliver eksperimenteret med science og lavet forsøg, som de voksne har planlagt og som børnene medinddrages i.

Et eksempel på dette :

Der er fyldt vand i fryseposer, børnene for efter tur lov til at stikke træ grillspyd gennem posen, og opdage og undres over at vandet ikke ryger ud, men bliver inde i posen.

Et andet eksempel:

Havregrød, pastaskuer, små balloner kartoffelmelsslim, og alt mulig andet sætter hver sommer børnenes mod og sanseintegration på prøve, når de skal sætte deres bare fødder ned i baljer med disse ting i - for hvordan føles havregrød, når det er mellem tæerne.

Hver år planter børnene karsefrø og solsikkefrø, som står of spirer, mens børnene kan holde øje med processen

Sammenhængskraft med de øvrige temaer:

Natur, udeliv og science understøttes naturligt at de alment personlige, social udvikling, kommunikation og sprog og krop sanser og bevægelse temaer

Kultur, æstetik og fællesskab

Pædagogiske mål for temaet:

1) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.

2) Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

- Beskriv hvordan temaet kultur, æstetik og fællesskab omsættes og kommer til udtryk i praksis.
- Beskriv hvordan temaet kultur, æstetik og fællesskab ses i samspil med de øvrige temaer.
- Beskriv hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter de to mål for kultur, æstetik og fællesskab.

Brug praksisfortællinger.

I Degnebakken har vi blik for at børnene indgår i og for mulighed for at indgå i forskellige former for ligeværdige fællesskaber, vi giver f.eks. mulighed for at børnene kan spise hos hinanden selv om de er fra forskellige stuer, at venskaber på tværs i huset har stor værdi.

Degnebakken er et åbent hus, og børnehavebørnene holder meget at være i vuggestuen og være en del af de kulturer der er der – F.eks. må man ikke lege vilde lege, når man besøger husets mindste.

Ved overgang fra vuggestue til børnehave har vi flere gange oplevet at vuggestuebørn nærmest har kørt sig selv ind i børnehaven fordi de kontinuerligt selv har valgt at været en del af de rammer og strukturer børnehaven byder på.

Vi arbejder ud fra et respektfuld og anerkendende syn på andre kulturer og samlivsformer, og når vi ser at børnene møder disse med

nysgerrighed, så understøtter vi denne, med et ønske om vi alle kan blive klogere.

I børnehaven er der ofte et familie tema, hvor der arbejdes med børnenes familier, deres sammensætning, og børnene laver deres eget hus, , i huset kan være alle de mennesker der har betydning for børnenes liv, og som de giver udtryk for de gerne vil have med – forældrene medbringer billeder, og husende hænges op, og børnene taler indbyrdes med hinanden og de voksne om deres familie – børnene for således i indblik at alle familier ikke er ens, men den uanset form og sammensætning har stor værdi for hvert enkelt barn.

I degnebakken er der mange faste traditioner, og som der arbejdes med og sættes fokus på inden de sker. Således at børnene ved hvad der skal ske, og de er bidrager, og er medskabere af arrangementet.

Vi taler om årets gang, og medinddrager børnene i så meget som muligt i forhold til de traditioner der kommer undervejs. Børnene udstiller og pynter huset i forbindelse med disse, så deres helt personlige bidrag kommer til udtryk rundt omkring i Degnebakken

Alle børn har f.eks øvet 2 sange de underholder med, når vi hvert forår har bedsteforældre dag.

Alle børnehavebørn øver og deltager i lucia optog i December, som deres forældre kommer og ser til årets julefest

Alle børnene har været med til at bage til lysfesten i November, hvor vi sælger boller for Bag for en Sag.

I Børnehaven arbejdes med forskellige udtryksformer -i form af kreative aktiviteter, adgang til trommer, sang og musik, rim og remser.

Hver år er børnehavebørnene i teateret, hvor de er afsted i små grupper på tværs af alder og stuer.

Der vælges hvert år et teaterstykke på forskellige små teatre der passer til børnenes alder

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet (udarbejdes områdevis)

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

I Degnebakken gør vi ofte og gerne brug af de rammer og muligheder vores lokalsamfund bidrager med.

Vi bruger biblioteket, hvor vi låner bøger og tiltider ser film

Vi bruger de grønne områder og boldbanerne ved Lærkeskolen, og disse bruges ofte når de forskellige grupper har turdag ud af huset

Vi besøger gerne andre institutioner, og bliver derigennem inspireret af andre rammer og handlemåder.

Vi bruger de offentlige legepladser i området, herunder klubbens skater område, hvor børnene kan få udfordret og styrket andre dele af deres motorik, end de kan på vores egen legeplads.

Vi har samarbejde med Egedal musik skole, hvor vi hvert efterår har et musikforløb, som munder ud i en koncert

Vi låner en af lærkeskolens små haller, så børnene på skift i et halv år af gangen kommer i Hallen.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø (udarbejdes af den enkelte daginstitution)

Beskriv med korte pædagogiske refleksioner hvordan det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø integreres i det pædagogiske læringsmiljø?
Brug gerne praksisfortællinger.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv.

I degnebakken laves der typisk en plan for ugen aktiviteter, De voksne planlægger og forbereder sig på forhånd, sådan at de er velforberedte til dagens aktivitet, Ofte samles børnene inden aktiviteten går i gang, så de kan forberedes på det der skal ske.

Alle huset rum er fordelt sådan at der tages højde for plads og rum til fordybelse. I børnehaven er der altid en gruppe ude og huset på tur, sådan at de 2 restende grupper kan fordele sig i børnehavens rum.

Vi vægter at dele børnene på i mindre grupper, sådan at børnene får bedre rum til fordybelse, mindre forstyrrelser og mere nærvær fra deres voksne.

Vi har i hele huset indrettede legezoner og fysiske læringsmiljøer, hvor indretningen er pædagogisk gennemtænkt med blik for voksen deltagelse, overskuelig, opsætning, indretning og børneperspektiv.

Der udarbejdes børnemiljøvurderinger, hvor børnene kan give udtryk for deres tanker om hverdagen (Dette er kun for børnehavebørn).

Disse vurderinger kan vi som deres voksne bruge til at sætte fokus på det der kommer frem gennem disse vurderinger, og derigennem højne børneperspektiv og børne medinddragelse.

Værktøjskasse

Du kan læse mere om **den styrkede pædagogiske læreplans** rammer og indhold her:

https://emu.dk/sites/default/files/2019-03/7044%20EVA%20SPL%20Publikation_web_1.pdf

Du kan læse mere om **evaluerende pædagogisk praksis** her:

<https://emu.dk/dagtilbud/en-paedagogisk-laereplan/evaluerende-paedagogisk-praksis>

Du kan læse mere om **redskab til selvevaluering** her:

<https://emu.dk/sites/default/files/2019-03/Redskab%20til%20selvevaluering.pdf>

Du kan læse mere om **redskab til forankringsproces** her:

<https://emu.dk/sites/default/files/2019-03/Redskab%20til%20forankringsproces.pdf>

Du kan læse mere om **forældresamarbejde** her:

<https://emu.dk/dagtilbud/en-paedagogisk-laereplan/foraeldresamarbejde>

Du kan læse mere om **samspil og relationer i det pædagogiske læringsmiljø** her:

<https://emu.dk/dagtilbud/en-paedagogisk-laereplan/samspil-og-relationer-i-det-paedagogiske-laeringsmiljo>